

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки
Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика роботи з дітьми з затримкою психічного розвитку

Освітня програма Спеціальна освіта

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	доцент кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Труш Надія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380685443383
Е-mail викладача	nadiia.trush@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичне заняття, лабораторне заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	3 кредити ЕКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pu.if.ua
Консультації	за розкладом
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Методика роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку» передбачає оволодіння студентами спеціальності 016 Спеціальна освіта знаннями про зміст та особливості організації корекційно-розвивального навчання з дітьми із затримкою психічного розвитку та формування вмінь і навичок використання набутих знань у роботі з дітьми та в процесі власного професійного вдосконалення.	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою</i> викладання навчальної дисципліни «Методика роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку» є формування в студентів уявлень про особливості організації і проведення корекційної роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку з урахуванням їх індивідуальних особливостей.</p> <p><i>Завдання:</i> оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття ними практичних навичок організації корекційно-розвивального навчання з дітьми із затримкою психічного розвитку.</p>	
4. Компетентності	
<p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.</p> <p>СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p>	

5. Результати навчання

У результаті вивчення курсу студенти повинні знати:

- поняття про затримку психічного розвитку та її класифікацію;
- причини виникнення ЗПР;
- принципи та завдання корекційної роботи.

уміти:

- організувати корекційно-розвивальне навчання дітей із затримкою психічного розвитку;
- моделювати алгоритм побудови супроводжуючої роботи;
- враховувати особливості розвитку особистості дитини із затримкою психічного розвитку в процесі корекційно-розвивального навчання.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	6
семінарські заняття / практичні / лабораторні	2/2
самостійна робота	80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	016 Спеціальна освіта	2	

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Психолого-педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку 1. Поняття про затримку психічного розвитку та її класифікація. 2. Загальна психолого-педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку. 3. Організація та зміст корекційно-розвивального навчання дітей із затримкою психічного розвитку.	Лекція, практичне	3, 4, 5, 7, 19	4	10 балів	за розкладом
Специфічні особливості	Лекція,	9, 11, 15, 16	4	10 балів	за розкладом

<p>дітей із ЗПР</p> <p>1. Причини виникнення ЗПР. 2. Особливості особистості дітей з затримкою психічного розвитку. 3. Особливості розвитку особистості молодшого школяра із затримкою психічного розвитку</p>	<p>практичне</p>				
<p>Особливості корекційної роботи з дітьми, які мають затримку психічного розвитку</p> <p>1. Раннє втручання – запорука нормального розвитку дитини. 2. Принципи та завдання корекційної роботи. 3. Психологічний супровід дітей із затримкою психічного розвитку як стратегія діяльності практичного психолога. 4. Алгоритм побудови супроводжувальної роботи.</p>	<p>Лекція, лабораторне</p>	<p>2, 3, 5, 7, 19</p>	<p>4</p>	<p>10 балів</p>	<p>за розкладом</p>
7. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див.: пункт «9.3. Види контролю» Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).</p> <p>Загальні 100 балів включають: 60 балів за практичні</p>				

	заняття; 40 балів за самостійну роботу.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань ККР.
Семінарські заняття	Оцінюються за десятибальною системою.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх передбачених форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50.

8. Політика курсу

Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто у спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

9. Рекомендована література

1. Власова Т. А. Учителю о детях с отклонениями в развитии / Т. А. Власова, М. С. Певзнер. – М. : Просвещение, 1973. – 175 с.
2. Войтко В. В. Психолого-педагогічний супровід дітей з затримкою психічного розвитку : [навчально-методичний посібник] / В. В. Войтко. – Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2017. – 48 с.
3. Діти з затримкою психічного розвитку : характеристика, особливості психологічного супроводу : метод. реком. [для методистів із психологічної служби, практичних психологів дошкільних навчальних закладів] / [Укл. : Л.О.Кондратенко]. – Суми : РВВ КЗ Сумський ОІППО, 2015. – 56 с.
4. Діти з особливостями розвитку в звичайній школі [автор-укладач Л.В.Туріщева]. / Л.В.Туріщева. – Х.: Вид. група «Основа», 2011. – 111, [1] с. – (Серія «Психологічна служба школи»).
5. Діти із затримкою психічного розвитку та їх навчання [навчальний посібник для педагогів та шкільних психологів] / Т. Д. Ілляшенко, Н. А. Бастун, Т. В. Сак. – К. : ІЗМН, 1997.– 128 с.
6. Ілляшенко Т. Д. Аномальна дитина в школі: [навчально-методичний посібник] / Т. Д. Ілляшенко, Н. М. Стадненко. – К. : ІСДО, 1995.– 120 с.
7. Колупаєва А. А. Діти з особливими потребами та організація їх навчання: Наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук., – видання доповнене та перероблене, – К.: Видавнична група «АТОПОЛ», – 2011. – 273 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»).
8. Колупаєва А.А. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів: Навч.-метод. посібник. / Колупаєва А.А., Таранченко О.М – К.: «АТОПОЛ». – 2010. – 96 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»).
9. Колупаєва А.А. Інклюзивна школа: Особливості організації та управління: Навч.-метод. посібник / Колупаєва А.А., Софій Н.В., Найда Ю.М. та інш.; за заг. ред. Даниленка Л.І. – 2-ге видання, стереотипне – К.: ФО – П Парашин І.С., 2010, – 128 с.
10. Колупаєва А.А. Педагогічні умови інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади: Монографія / А.А. Колупаєва. – К.: Педагогічна думка, 2007. – 458 с.
11. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими потребами та організація їх навчання / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук. – К.:2011. – 274 с.
12. Лещинская Т. Л. Интегрированное обучение детей с особенностями психического развития : Монография / Т. Л. Лещинская.– Мн. : НИО, 2003. – 232 с.
13. Липа В.А. Психологические основы педагогической коррекции /

В.А. Липа. – Донецк: Лебідь, 2000. – 319 с.

14. Логопедія.: Підручник, друге видання перероблене та доповнене. / За ред. М.К. Шеремет. – К.: Видавничий Дім «Слово». – 2010. – 672 с.

15. Матвеева М.П. Корекційна робота в системі освіти дітей з вадами розумового розвитку: навчально-методичний посібник / М.П. Матвеева, С.П. Миронова. – Кам'янець – Подільський державний університет. – 2008. – 204 с.

16. Матвеева М.П. Основи корекційної педагогіки: навчальний посібник / Матвеева М.П., О.В. Гаврилов, Миронова С.П. / за заг. ред. С.П. Миронової. – Кам'янець – Подільський державний університет. – 2010. – 264 с.

17. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки / Миронова С.П., Гаврилова О.В., Матвеева М.П.; за заг. ред. Миронової С.П. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.– 2010.– 264 с.

18. Мони́на Г.Б. Гиперактивные дети: психолого-педагогическая помощь. Монография. / Мони́на Г.Б., Лютова-Робертс Е.К., Чутко Л.С., – СПб.: Речь, 2007.– 186 с.

19. Нікішина В. Б. Практична психологія в роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку : [посібник для психологів і педагогів] / В. Б. Нікішина. – М. : Владос, 2003. – 128 с.

20. Обухівська А.Г. Психологу про дітей з особливими потребами у загальноосвітній школі / Обухівська А., Ілляшенко Т., Жук Т. – К.: Редакція загальнопед. газет, 2012. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

21. Питання догляду за особами з розумовою відсталістю в сучасній дефектології: Навч. посіб. [укладач Л.М. Руденко]. – К.: «ДІА» – 2007. – 128 с.

22. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: Навч. – метод. посіб. / за заг. ред. Колупаєвої А.А.. – К.: ТОВ ВПЦ «Літопис-XX». – 2010. – (Серія «Інклюзивна освіта»: у 9 книгах).

23. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка / В. М. Синьов. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – 224 с.

24. Чеботарьова О.В. Методичні рекомендації з досвіду роботи щодо організації та проведення індивідуального навчання вдома з учнями, які мають вади у психічному чи фізичному розвитку. / О.В. Чеботарьова – К., 2000. – 32 с.

Викладач

кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент кафедри професійної освіти
та інноваційних технологій

Н.В. Труш